

FAKTA.

2B/2018

express

Ungdomarnas värld förändras, hänger ungdomsarbetet med?

Finländska deltagare har fått avsevärd nytta av strategiska utvecklingsprojekt inom programmet Erasmus+

BAKGRUND

Ungdomarnas värld blir allt mer internationell. Exempelvis de sociala problemen är liknande på olika håll i Europa: regional ojämlikhet, marginalisering, rasism och arbetsliv i omvandling drabbar unga.

Däremot är utgångspunkterna för ungdomsarbete väldigt olika i olika europeiska länder och det finns stora skillnader i ekonomiska resurser och ungdomsarbetets professionalitet.

I Nordeuropa är ungdomsarbetet nära sammankopplat med kommunala tjänster och det stöds av medborgarorganisationer inom ungdomssektorn och ett mångprofessionellt nätverk från andra sektorer.

Ungdomsarbetare utbildas i läroinrättningar på andra stadiet och hög-

skolor, området forskas och utvecklas inom ramen för offentligt finansierade, nationella och regionala projekt. I det sydligare Europa är aktörerna inom ungdomsarbete däremot ofta medborgarorganisationer och volontärer inom tredje sektorn, och verksamhetens finansiering kan basera sig på välgörenhet.

Målet med den internationella utvecklingen av ungdomsarbetet är att reagera på förändringar och aktuella trender i samhället. Samma mål har uppsatts för Europeiska unionens program Erasmus+ (2014–2020), som stöder utvecklingsarbetet med strategiska partnerskapsprojekt.

Projekten inom ungdomssektorn har utvecklat ungdomsarbetet och sökt lösningar på gemensamma utmaningar,

antingen inom det egna området eller genom brett, mångprofessionellt samarbete.

Vad har utvecklingsprojekten då uppnått? Utbildningsstyrelsen har beställt en utredning där man intervjuade finländska koordinators för projekt som startade 2014–2017 och finländska partners i projekt med en utländsk koordinator.

I detta nummer av Fakta Express sammanfattas projektens resultat och effekter. Samtidigt skissas en bild av aktuella teman inom europeiskt ungdomsarbete. Målet är också att identifiera och lyfta fram det goda arbete som utförs i projekten.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Erasmus+

”Världen blir allt mer mångkulturell och det blir också utmaningarna som ungdomarna möter. Genom europeiskt samarbete kan vi utveckla internationella lösningar på internationella problem.”

KOLLEGIALT STÖD BIDRAR TILL ATT LÖSA EGNA SMÄRTPUNKTER

De intervjuade fick nya metoder för att lösa utmaningar i sitt arbete av sina partnerorganisationer inom Erasmus+-utvecklingsprojekten. Även om ungdomsarbets verksamhetsmiljöer varierar, är många av utmaningarna likartade. Exempelvis tåmpas man med ungdomars delaktighet såväl i Paris förorter som i finländska småstäder.

Kärnan i projektarbetet har uttryckligen varit att göra saker gemensamt med organisationer från olika länder: utbyta god praxis, utveckla den egna kunskapen och nya arbetsmetoder samt lösa gemensamma utmaningar.

Projektens teman har fokuserat på sociala och digitala arbetsmetoder, att nå ut till unga som riskerar marginalisering, ungas delaktighet samt profilering av det egna området.

PROJEKTEN FOKUSERAR PÅ UTVECKLING AV DIGITALA OCH INVOLVERANDE METODER

Utvecklingsprojekten inom Erasmus+ förbättrar ungdomsarbets kvaliteten med hjälp av innovativa metoder, redskap och material. Därmed fokuserar utvecklingen på nya, digitala och involverande arbetsmetoder som utnyttjas i alla projekt och som bidrar till att också övriga mål kan uppnås. Ofta har utvecklingen av sådana metoder definierats som hela projektets primära syfte.

De ungas värld digitaliseras med fart, men ungdomsarbetarna hänger nödvändigtvis inte med i samma tempo.

Under de senaste åren har begreppet digitalt ungdomsarbete introducerats, vilket innebär att digitala medier och teknologier utnyttjas i arbete och verksamhet med ungdomar.

”De egna, självklara arbetssätten ifrågasätts ständigt i projektverksamheten.”

UTVECKLINGSPROJEKTEN INOM ERASMUS+ LÖSER GEMENSAMMA UTMANINGAR INOM UNGDOMSARBETET

Programområde 2 (KA2) inom EU-programmet Erasmus+ finansierar strategiska utvecklingsprojekt. På ungdomsområdet, alltså programmet Youth in Action-del, är projektformen strategiska partnerskap med målet att förbättra ungdomsarbets kvaliteten genom innovativa metoder, redskap och material.

I projekten får olika organisationer, från stora aktörer på ungdomsområdet till små hobbygrupper, utveckla sin egen verksamhet tillsammans med internationella partnerorganisationer. Projekten genomförs inom den egna sektorn eller i form av samarbete mellan flera sektorer, där exempelvis ungdomsorganisationer, kommunalt ungdomsarbete och läroinrättningar eller arbetslivstjänster deltar.

Åren 2014–2017 deltog finländska aktörer i 11 utvecklingsprojekt på ungdomsområdet, antingen som koordinators eller partner. Projekten genomförde framgångsrikt mångprofessionellt sektorsövergripande samarbete och de hade även ofta inkluderat ett starkt forskningsmässigt angreppssätt. Projektens finansiering uppgick till 1,6 miljoner euro.

På europeisk nivå fick utvecklingsprojekt på ungdomsområdet bidrag på totalt uppemot 200 miljoner euro.

Forskningsprojektet Screenagers undersökte användningen av digitala medier i ungdomsarbete och god praxis inom digitalt ungdomsarbete i projekt-länderna. Därtill tog man fram rekommendationer för främjande av digitalt ungdomsarbete. Projektets slutresultat var en sammanställning av information om digitalt ungdomsarbete, något som tidigare inte varit tillgängligt i någon större omfattning.

Det typiska är att nya digitala tjänster allra först får fotfäste bland ungdomar, som tar dem i bruk och börjar producera innehåll till dem. Vuxna blir intresserade först i ett senare skede. Projektet Future Labs vill förstärka de digitala färdigheterna bland aktörer på ungdomsrådet, inte bara för att använda tjänster, utan för att tillägna sig ett digitalt arbetssätt. Samtidigt söks lösningar för att förbättra ungdomars delaktighet.

Projekten har också utvecklat nya, praktiska redskap för att stödja verksamheten.

”Vi fick forskningsdata som stöder vår verksamhet och en forskningsbaserad bedömning av hur viktigt internationellt ungdomsarbete är.”

Att delta i internationellt ungdomsutbyte är en enorm inlärningserfarenhet för den unga, men det är svårt att mäta allt man lärt sig under utbytet. Projektet The I've Partnership utvecklade en digital applikation för att identifiera och erkänna kompetenser som deltagarna fått på internationella volontärläger och under ungdomsutbyten.

AKTUELLA TEMAN INOM UNGDOMSARBETE

De intervjuade fick frågan vilka aktuella teman inom ungdomsarbete som kommit fram genom projekten. Följande teman lyfts fram:

- internationalisering och mångkultur
- rasism
- ökande ojämlikhet, diskriminerande strukturer, regional ojämlikhet
- demokratis kris
- ungas verkliga delaktighet och möjlighet att få sin röst hörd: hur få ungdomar involverade också i planeringen och genomförandet av ungdomsarbete?
- ungdomsarbetets politiska dimension
- arbetslivets förändringar och ungdomsarbetslöshet
- företagandets möjligheter
- ökad professionalism inom ungdomsarbete.

DE INTERVJUADE UTVECKLINGSPROJEKTEN I ETT NÖTSKAL

(K=koordinator)

UTVECKLINGSPROJEKT	PROJEKTTEMA	FINLÄNDSKA DELTAGARE	ÖVRIGA DELTAGARE
Future Labs: New Digital and Social Innovative Tools for Youth Work 24 mån., 2017–2019	Utveckling av metoder inom digitalt ungdomsarbete för att stärka ungdomars delaktighet och förebygga marginalisering i Europa.	Humanistiska yrkeshögskolan (Humak) K Ungdomscenter Hyvärilä	Ungdomsorganisationer: Italien, Portugal x 2, Slovakien, Slovenien, Tjeckien
Boost your Possibilities – Youth Centers for Youth Mobility and Intercultural Learning 27 mån., 2014–2017	Förbättring av verksamhet, program och färdigheter inom internationellt ungdomsarbete vid ungdomscenter och forskning av det internationella ungdomsarbetets genomslagskraft.	Suomen nuorisokeskusyhdistys K Villa Elba Ungdomscenter Anjala Ungdomsforskningssällskapet	Aktörer inom ungdomsarbete: Slovenien x 3, Estland x 2
Hate Speech Disarmament 24 mån., 2017–2019	Utveckling av hållbara lösningar för att motarbeta hatpropaganda och starkare betoning av minoriteters sakkunskap i expertarbetet med ungdomar.	Institutet för Fredsfostran K	Aktörer inom ungdomsarbete: Irland, Portugal, Slovenien, Storbritannien
Professionalizing European Youth Circuses I & II 24 mån., 2014–2016	Utveckling av administrations- och ungdomsarbetsfärdigheter bland europeiska ungdomscirkuslärare och -ledare.	Finska ungdomscirkusförbundet K	Takorganisationer för ungdomscirkus: Nederländerna, Belgien, Spanien, Italien, Frankrike, Tyskland, Danmark, Storbritannien
TransInnovation Camp for Youth 27 mån., 2015–2017	Internationella innovationsläger för ungdomar, där nya idéer skapas för att utveckla landsbygden och den egna hembygden; modell för företagarlostran.	Rieska Leader K Keskipeste-Leader	Landsbygdens utvecklarnätverk (Leader): Lettland, Rumänien, Ungern
Come Join Us 24 mån., 2015–2017	Att nå ungdomar som är svårtillgängliga och löper risk för marginalisering med hjälp av nya arbetsmetoder och -sätt.	Utbildningssamkommunen Keuda	Aktörer inom ungdomssektorn: Frankrike, Sverige K , Storbritannien
Raising Understanding through the Narrative Experience 24 mån., 2016–2018	Delaktiggörande av ungdomar i den svagaste ställningen och förbättring av deras färdigheter med hjälp av rollspel som ökar empati och sociala färdigheter.	Södra Finlands roll- och strategispelförening K	Aktörer inom ungdomssektorn och spelföretag: Island, Sverige, Tyskland
Screenagers 24 mån., 2014–2016	Europeisk undersökning om metoder och praxis inom digitalt ungdomsarbete.	Verke – Kompetenscentrum för digitalt ungdomsarbete	Aktörer inom ungdomsarbete: Irland K , Österrike, Danmark, Storbritannien
Förankring av workshop-modellen för social cirkus i Galway Community Circus 12 mån., 2014	Introduktion av workshopmodellen för social cirkus i Irland och involverande av ungdomar som behöver särskilt stöd i internationell verksamhet.	Kulturcentret PiiPoo K	Ungdomscirkus: Irland
The I've Partnership 24 mån., 2014–2016	Utvecklande av redskap för att identifiera och erkänna kompetenser deltagarna fått inom ungdomsutbyte och på volontärläger.	Finlands ungdomssamarbete – Allians rf Ungdomsforskningssällskapet	Volontärorganisationer: Belgien, Spanien, Italien K , Korea, Mexiko, Frankrike, Serbien, Tjeckien, Turkiet, Ukraina, Ryssland
Mapping Professional Open Youth Work 24 mån., 2014–2016	Framlyftande av det professionella perspektivet i ungdomsarbete och definition av praxis.	Humanistiska yrkeshögskolan (Humak)	Aktörer inom ungdomssektorn och forskningsinstitut: Nederländerna, Italien, Österrike K , Kroatien, Litauen, Malta, Norge, Storbritannien

”Tack vare de administrativa utbildningarna orkade många cirkusdirektörer fortsätta i sitt arbete. Dessförinnan var burn out nära.”

PROJEKTEN FÖRSTÄRKER KOMPETENSER INOM UNGDOMSARBETET

Enligt de intervjuade har projekten utvecklat kompetenserna inom ungdomsarbete också hos sådana aktörer som inte har ungdomsarbete som sin huvudsyssla. Det internationella samarbetet har gett exempel från andra länder och lärt dem nya metoder inom ungdomsarbete. Exempelvis på TransInnovation Camp for Youthprojektets innovationsläger utvecklades ungdomars företagarfärdigheter och de aktiverades att göra insatser för sin egen hembygd. Rieska Leader-föreningen inrättade en enhet för ungdomsarbete och projektet har också hjälpt partnerorganisationerna att involvera unga i högre grad.

Ungdomsarbete utförs också i hobygrupper och utöver kunskaper som hör ihop med hobbyn behöver ledarna också pedagogiska färdigheter. Projektet Professionalizing European Youth Circuses utbildade över 100 proffs inom ungdomscirkus genom att ge dem insikter i arbetets fostrande ansvar och

förbättra deras färdigheter i att arbeta med ungdomar. Därtill förbättrades cirkusdirektörernas och personalens administrativa kunskaper genom utbyte och dokumentation av god praxis.

PROJEKTEN LÖSER FRÅGOR OM DELAKTIGHET OCH MARGINALISERING

Projektet letar efter metoder för att involvera ungdomar i att aktivt påverka strukturerna i samhället. Det går inte att få ungdomarna delaktiga utan att förstå deras värld, värderingar och attityder.

Utvecklingstrenderna i ungas liv är likartade i hela Europa, även om varje land har sin egen kontext och sina egna utmaningar.

Av organisationer från olika verksamhetsmiljöer har partnererna lärt sig nya metoder för att nå ut till ungdomar. Projektet Come Join Us kartlade ungdomarnas värderingar, attityder och färdigheter för livslångt lärande i olika länder. Projektets slutresultat var en metodbank för involverande av unga. Exempelvis vid Keuda har man med

hjälp av involverande workshopmetoder som förbättrar gruppandan eller tar sig an attityder och fördomar lyckats få med sådana ungdomar som vanligen inte deltar i internationell verksamhet.

Tillsammans med internationella partners har unga som riskerar marginaliseras getts bättre färdigheter och handlingsberedskap. Projektet Raising Understanding Through The Narrative Experience skapade ett äventyrligt rollspel baserat på nordisk mytologi, där spelarna utvecklar sin förmåga att lösa problem och arbeta i grupp samt sina sociala färdigheter. I den mångprofessionella projektgruppen ingick utöver aktörer från ungdomsområdet också ett spelföretag.

Hatpropaganda har ökat på olika håll i Europa och den berör också ungdomar. Hatretorik tillåts inte i ungdomslokaler, men hur kan man förhindra att unga som använder sig av det inte blir utanför ungdomsarbetet? Projektet Hate speech disarmament, som koordineras av Institutet för fredsfostran, involverar ungdomsarbetare med minoritetsbakgrund och lyfter fram deras kunskaper i att hantera hatpropaganda.

PROJEKTET SÄNKER TRÖSKELN TILL INTERNATIONALISERING OCH FÖR UT VÅRA KUNSKAPER TILL EUROPEISKA ARENOR

Med hjälp av projektarbetet kan man förstärka färdigheterna i internationell verksamhet i sin egen organisation och bransch. Vissa intervjuade organisationer har långa traditioner i internationell verksamhet, medan andra bara har börjat sin internationalisering.

Personalutbyte – till exempel job shadowing – nämndes som ett enkelt sätt att inleda internationalisering. Projektet Boost your possibilities utforskade effekterna av internationalisering, förbättrade kunskaperna i internationellt ungdomsarbete vid europeiska ungdomscenter och samförde aktörer som är intresserade av temat.

Projektet resulterade i forskningsdata om betydelsen av internationellt

”Projekten öppnar dörren till kärnan i värderingarna hos ett enhetligt, mångkulturellt och tolerant Europa, och erbjuder ungdomar och ungdomsarbetare möjligheten att omsätta värderingar i praktiken.”

ungdomsarbete och förbättrade ungdomscentrens färdigheter i internationell verksamhet.

Internationellt projektarbete är en utmärkt metod för att lyfta fram det egna området nationellt, men också att göra det synligt i europeiska debatter. Finlands utbildade ungdomsarbetare har mycket att ge fältet för professionellt och pedagogiskt ungdomsarbete i Europa.

Projektet Mapping Professional Open Youth Work förde fram professionellt ungdomsarbete inom branschens europeiska organ. I och med forskningsprojektet Screenagers blev begreppet digitalt ungdomsarbete förankrat i debattkontexten i Finland. Projektet har även bidragit till att en expertgrupp som behandlar ämnet har tillsatts i Europeiska kommissionen.

Social cirkus använder sig av cirkuskonst för att uppnå andra färdigheter. Det främjar delaktighet, gemenskap samt vardagliga funktionsfärdigheter. Finländsk kompetens inom området har exporterats av Kulturcenter PiiPoo i projektet Introduktion av workshopmodellen för social cirkus i Galway Community Circus. Projektet ökade cirkusledarnas färdigheter och självförtroende i att handla grupper med funktionsnedsättning. Projektet gav workshopmodellen för social cirkus stor synlighet i Stor-

britannien och Irland, där flera grupper för social cirkus har startat som resultat av projektet. Inom PiiPoo har projektet förstärkt tron på den egna yrkeskunskapen och också på att det egna arbetet är intressant på ett internationellt plan.

PROJEKTARBETET SKAPAR NY PLATS FÖR INTERNATIONELL DIALOG

Internationellt samarbete ger nya perspektiv och får en att ifrågasätta de egna verksamhetsmodellerna. Skillnaderna och likheterna mellan aktörer i olika länder skapar en enorm potential för utbyte av praxis, kunskaper och erfarenheter.

De intervjuade beskriver sina projektpartner som en ständig spegel för den egna verksamheten. När samma process pågår samtidigt i flera länder, får man kontinuerlig återkoppling på den egna verksamheten, vilket kan bidra till en utveckling av den.

Å andra sidan hjälper internationella partner en att också se styrkor i den egna verksamheten, vilka ofta glöms bort i vardagen.

I den internationella verksamheten skapas nya nätverk. Detta är speciellt betydelsefullt för aktörer som har ett litet verksamhetsfält i hemlandet. Också de nationella nätverken förstärks när

projektet samlar aktörer intresserade av samma ämne runt ett gemensamt bord. Projektarbetet skapar därtill ny plats för internationell dialog, där det går att diskutera problem i arbetet på ett annat sätt än i vardagen med välbekanta kolleger.

Koordinatorerna för de avslutade projekten anser att projekten var väldigt lyckade och att målen i dem uppnåddes. En särskilt viktig delorsak till framgången var det smidiga samarbetet som bygger på ömsesidigt förtroende, god samtalskontakt samt delade värderingar och mål. Långvariga effekter uppstår när de gemensamt utvecklade lösningarna och metoderna går att anpassa till det egna landets kontext. Förutsättningar för ett lyckat projekt är också att organisationens ledning stöder projektarbetet samt att det finns tillräckligt med tid och resurser för att genomföra det.

Alla projekt har fortsatt i form nya projektinitiativ och annat samarbete mellan partnererna. Arbetet beskrivs som en fortlöpande samarbetsprocess: i det första projektet testas samarbetet, och därefter kan man börja bygga upp ett långsiktigare partnerskap. Nätverken bland de europeiska aktörerna förstärks. ■

Ytterligare information: nuoriso@oph.fi

”Vi fortsätter kring ett nytt projekt med samma gäng. Det är en självklarhet.”

Utbildningsstyrelsen lyder under undervisnings- och kulturministeriet och har som uppgift att utveckla utbildningen, småbarnspedagogiken och det livslånga lärandet samt att främja internationalisering.